

Vägledning för svenska arter i
habitatdirektivets bilaga 2
NV-01162-10
Beslutad: 20 januari 2011

Myotis bechsteinii

Myotis bechsteinii

EU-kod: 1323

Länk: Gemensam text (arternas namn och koder)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#2

BESÖK: STOCKHOLM - VALHALLAVÄGEN 195
ÖSTERSUND – FORSKARENS VÄG 5, HUS UB
KIRUNA – KASERNGATAN 14
POST: 106 48 STOCKHOLM
TEL: 08-698 10 00
FAX: 08-698 14 80
E-POST: REGISTRATOR@NATURVARDSVERKET.SE
INTERNET: WWW.NATURVARDSVERKET.SE

Biologi – ekologi

Länk: Gemensam text (biologi och ekologi)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#4

Livsmiljö

Bechsteins fladdermus bor mest i hålträd men använder även holkar (förutom fladdermusholkar även fågelholkar) men inte i byggnader. Kolonierna finns oftast inne i skogsområden, framför allt äldre bokbestånd. Från kolonierna flyger fladdermössen till jaktbiotoper i gammal skog, hagmarker, betesmarker, gläntor, bryn eller fruktodlingar. Gammal bokskog är troligen en av de viktigaste furageringsbiotoperna i Sverige. Arten observeras även ofta i beteslandskap med äldre lövträd, likaså av en mosaik naturlövskog och fruktodling. Övervintringen sker i grottor, gruvor och klippspringor.

Önskvärd naturlig stress och störning

Fortsatt bete i de naturbetesmarker med stora fristående träd eller trädgrupper där arten förekommer.

Reproduktion och spridning

Arten har som de flesta fladdermöss förmåga att röra sig fritt över landskapet, men är inte känd att företa långväga flyttningar.

Övrigt

Arten använder de stora öronen för att höra prasselljud från byten på marken. En stor del av artens bytesdjur utgörs icke-flygande djurgrupper såsom tvestjärtar, spindlar, lockespindlar, dubbelfotingar och fjärilslarver. Arten jagar dessutom ofta runt fristående träd genom att cirkla runt i tvära bågar på relativt låg höjd.

Status

Länk: Gemensam text (status)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#6

Status och internationellt ansvar

- Sveriges rödlista 2010: Arten är klassad som Akut hotad (CR).
- Global rödlista 2008: Arten är klassad som Nära hotad (NT).

Rapporterad nationell bevarandestatus 2007

Rapporterat 2007	Reg. A	Reg. B	Reg. K	Totalt
Natura 2000-områden				
Utpekade för arten (antal)			0	0
Utbredning				
Aktuellt värde (km ²)			a	a
Referensvärde (km ²)			a	a
Bedömning aktuell status				
Bedömning trend				
Population				
Aktuellt värde (enhet ¹)			a	a
Referensvärde (enhet ¹)			a	a
Bedömning aktuell status				
Bedömning trend				
Artens livsmiljö				
Bedömning aktuell status				
Bedömning trend				
Framtidsutsikt				
Bedömning aktuell status				
Bedömning trend				
Samlad bedömning				
Bedömning aktuell status				
Bedömning trend				

¹ Enhet för artens population är antal individer.

Kommentarer till rapporterade uppgifter

^a Eftersom bechsteins fladdermus inte stod med på Sveriges förteckning över arter i landet blev denna art inte rapporterade 2007. Arten kommer troligen att inkluderas på referenslistan för kontinental region. Ingen bedömning av värden eller status och trender har hunnit ske.

Bechsteins fladdermus finns i Skåne där den regelbundet observerats som övervint-rare i de gamla kalkgruvorna i nordöstra Skåne. Den svenska populationens storlek är okänd, men får tills vidare antas ha storleksordningen <50 adulta individer.

Förutsättningar för bevarande

Länk: Gemensam text (förutsättningar för bevarande)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#12

Hotbild

- Arten har sannolikt missgynnats av att grova hålträd minskat i antal, men också av minskad tillgång på lämpliga jaktbiotoper i form av gammal ogallrad bokskog av utmarkstyp, naturbetesmarker med stora fristående träd och trädgrupper.
- Arten är störningskänslig på övervintringsplatserna (grottor, gruvor och klippspringor i närheten av sommartillhållen).
- Tills dess att artens benägenhet att jaga på hög höjd vid rik insekttillgång har klarlagt bör inte vindkraftverk etableras inom minst 2 km från artens tillhåll.

Bevarandeåtgärder

- Gängse åtgärder för att upprätthålla gynnsam bevarandestatus så att ingen försämringar för arten sker, (dvs. att dess intressen respekteras i fysisk planering, tillståndsprövning, generell naturvårdshänsyn, förvaltning av skyddade områden, artskydd och uppföljning samt övervakning).
- Genomförande av aktionsprogram under ”Fladdermusavtalet” EUROBATS, Agreement on the Conservation of Bats in Europe, 1991, vilket är ett avtal under Bonnkonventionen.
- Galler och låsta grindar har satts upp på de viktigaste övervintringsställena och ska förvaltas så att de fortsätter att hindra obehörigt inträde.

Regelverk

Länk: Gemensam text (regelverk)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#16

- Arten ingår i art- och habitatdirektivets bilaga 2 och den är inte en prioriterad art där.
- Arten kräver noggrant skydd enligt art- och habitatdirektivet. Den ingår i art- och habitatdirektivets bilaga 4 och betecknas med N i artskyddsförordningens bilaga 1.
- Vilt levande exemplar av arten är fredade enligt 2 och 4 stycket 4§ Artskyddsförordningen (2007:845) vilket innebär att det är förbjudet att avsiktligt störa arten eller avsiktligt förstöra eller skada bo- och viloplatser.
- Enligt 3§ Jaktlagen får arten inte fångas eller dödas om det inte uttryckligen är tillåtet vid jakt enligt andra delar av jaktlagstiftningen. När viltet är fredat gäller det även dess bon.

- Vilt levande exemplar av arten omfattas av 23§ Artskyddsförordningen vilket innebär att det är förbjudet att förvara och transportera arten.

Bevarandemål och uppföljning

Länk: Gemensam text (bevarandemål och uppföljning)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#24

Förslag till mål (inte fastställda)

<i>Mål – utbredning & förekomst</i>	<i>Nivå</i>	<i>Metod</i>	<i>Mått</i>	<i>Frekvens</i>
Utbredningsområdet för bechsteins fladdermus ska vara minst XX ^a km ² i kontinental region	Biogeografisk	Geografisk analys enl. EU:s metodik för artikel 17-rapporter.	Antal km ²	Vart 6:e år

<i>Mål – population</i>	<i>Nivå</i>	<i>Metod</i>	<i>Mått</i>	<i>Frekvens</i>
Det ska finnas minst XX individer av bechsteins fladdermus i kontinental region.	Biogeografisk	Inventering och sammanställning av fynddata.	Antal individer	Vart 6:e år
Det ska finnas ett reproducerande bestånd av bechsteins fladdermus om minst XX ^a individer i kontinental region.	Biogeografisk	Motsvarande metodik som i projekt för barbastell (metodik 2008).	Antal individer	Sommarlokaler vart 3:e år, vinterlokaler varje år
Det ska finnas minst XX övervintrande individer av bechsteins fladdermus på övervintringslokalen YY.	Lokal	Kontroll och räkning av övervintrande individer.	Antal övervintrande individer	Varje år

<i>Mål – livsmiljö</i>	<i>Nivå</i>	<i>Metod</i>	<i>Mått</i>	<i>Frekvens</i>
Det ska finnas minst XX km ² lämplig livsmiljö (äldre lövnaturskog) för bechsteins fladdermus i de delar av Skåne och Blekinge som ligger i kontinental region.	Biogeografisk	Uppföljning av naturtyperna.	Antal km ²	Vart 6:e år
Det ska finnas minst XX ha lämplig livsmiljö (äldre lövnaturskog) för bechsteins fladdermus inom en radie av XX meter från lokalens centrum på lokalen YY.	Lokal	Uppföljning av naturtyperna.	Antal ha	Vart 6:e år
Under övervintringsperioden är inte övervintringsloken YY för bechsteins fladdermus tillgänglig för allmänheten.	Lokal	Kontroll av lås.	Antal fungerande lås.	Varje år

Kommentarer

^a Målet definieras med antal när referensvärde för arten har angetts. Se även kommentar under tabell för nationell bevarandestatus 2007.

Minimivån för uppföljning i skyddade områden är uppföljning av livsmiljö vart 12:e år.

Litteratur och kontaktuppgifter

Länk: Gemensam text (litteratur och kontaktuppgifter)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#30

Artvis litteratur

Ahlén, I. 1993. Stenshuvud - refugium för fauna och flora. s. 100–107 I: Johansson, K.-R. (red.). Stenshuvud – nationalparken på Österlen. Naturvårdsverket, Solna.

Ahlén, I. m.fl. 2007. Artfaktablad Bechsteins fladdermus. I:

Ahlén, I. & Gerell, R. 1989. Distribution and status of bats in Sweden. I: Hanak, V., Horacek, I. & Gaisler, J. (red.). European Bat Research 1987. Charles Univ., Praha.

Baagøe, H.J. 2001a. Danish bats (Mammalia: Chiroptera): Atlas and analysis of distribution, occurrence, and abundance. *Steenstrupia* 26(1): 1–117. Köpenhamn.

Baagøe, H.J. 2001b. *Myotis bechsteinii*. s. 443–471 I: Niethammer, J. & Krapp, F. (red.). *Handbuch der Säugetiere Europas. Fledertiere I*. Aula Verlag, Wiesbaden.

Baagøe, H.J. 2007. Bechsteins flagermus *Myotis bechsteinii* (Kuhl, 1817). S- 40-41 i Dansk pattedyratlas. H. J. Baagøe & T. Secher Jensen (red.). Gyldendal, Köpenhamn.

Baagøe, H.J. opubl. uppgift: Ett mumifierat ex anträffades hängande på taggtråd vid Dösjö-skogens sydbryn den 18 september 1987 av Lars Serritslev Petersen. Förvaras nu på Zoologisk Museum, Köpenhamn.

Dietz, C., von Helvesen, O. & Nill, D. 2007. *Handbuch der Fledermäuse Europas und Nordwestafrikas*. Kosmos, Stuttgart.

Ekman, S. 1922. *Djurvärldens utbredningshistoria på skandinaviska halvön*. Albert Bonniers Förlag, Stockholm.

- Gerell, R. 1980. Fladdermöss i några nordöstkånska grottor. Skånes Natur, Årsskrift 67: 63–69.
- Gerell, R. 1993. Ljus över fladdermössen. Skånes Natur 80: 93–97.
- Gerell, R. 1997. Fladdermössen i Ignaberga. Natur i Göinge – Årsskrift för Göingebygdens biologiska förening. Ny serie 28: 19–23.
- Heintze, A. 1909. Fynd av *M. bechsteinii* i Stehag enligt Ekman (1922) där referensen saknas.
- Hill, D.A. & Greenaway, F. 2005. Effectiveness of an acoustic lure for surveying bats in British woodlands. *Mammal Review* 35: 116–122.
- Hutson, T. et al. 2008. *Myotis bechsteinii*. IUCN Red List of Threatened Species. Version 2010.4. Downloaded on 27 October 2010.
- Lilljeborg, W. 1874. Sveriges och Norges ryggradsdjur. I. Däggdjuren. W. Schultz, Upsala.
- Nilsson, N.-O. & Gustafsson, M. 2005. Bechsteins fladdermus återfunnen vid Ignaberga i Skåne. *Fauna och Flora* 100 (3): 8–13.
- Rybar, P. 1976. Contribution to the analysis of quaternary populations of *Myotis bechsteinii*, with a description of *M. bechsteinii intermedius* sp. nov. *Zool. Listy* 25(1): 13–26.
- Ryberg, O. 1947. Studies on bats and bat parasites. Svensk Natur, Stockholm.
- Siemers, B. M. & H. U. Schnitzler. 2004. Echolocation signals reflect niche differentiation in five sympatric congeneric bat species. *Nature* 429:657–661.
- Siemers, B.M. & Swift, S.M. 2006. Differences in sensory ecology contribute to resource partitioning in the bats *Myotis bechsteinii* and *Myotis nattereri* (Chiroptera: Vespertilionidae). *Behavioral Ecology and Sociobiology* 59:373–380.
- Wahlgren, F. 1865. Två för Skandinaviens Fauna nya djurarter. Öfversigt af Kongl. Vetenskaps-Akademiens Förhandlingar 1864, s. 77–78.
- Wolz, I. 1986. Wochenstuben-Quartierwechsel bei der Bechsteinfledermaus. *Z. Säugetierkunde* 51: 65–74.
- Wolz, I. 1993. Das Beutespektrum der Bechsteinfledermaus *Myotis bechsteinii* (Kuhl, 1818) ermittelt aus kotanalysen. *Myotis* 31: 27–68.

Övergripande litteratur

Hill, D.A. & Greenaway, F. 2005. Effectiveness of an acoustic lure for surveying bats in British woodlands. *Mammal Review* 35: 116–122.

Stebbings, R.E. 1982. Distribution and status of bats in Europe. Report prepared for the Commission of the European Communities.

Stebbings, R.E. 1988. Conservation of European Bats. With the assistance of the IUCN/SSC Chiroptera Specialist Group. Christopher Helm. London.

Tjernberg, M. & Svensson, M. (red.). Artfakta. Rödlistade ryggradsdjur i Sverige. ArtDatabanken, Uppsala.

Kontaktuppgifter

Martin Tjernberg
martin.tjernberg@artdata.slu.se
018-67 22 84

ArtDatabanken
Bäcklösavägen 10
Box 7007
750 07 Uppsala